

ЧУДЕСНА КВІТКА

Що ж, тепер, звичайно, вже важко повірити, що між нами є люди, які чогось бояться.

Невже хтось із вас побоїться поїхати на Південний полюс, або полетіти на місяць, або сказати неприємну правду у вічі своєму товаришеві?

А от, уявіть собі, ще зовсім недавно жила дівчинка, яка всього боялася.

Вона боялася мишей, хоч миші, як відомо, самі усіх бояться. Вона боялася темної кімнати, хоч завжди і вночі можна засвітити електрику. Вона боялась навіть голосно розмовляти, і вчителі не на жарт непокоїлись, що вона завжди буде мовчати. Як тоді бути їм? Як дізнатися, вивчила вона урок чи ні, і що треба ставити в табелі?

Як усім відомо, всі діти мають властивість рости, бо з кожним роком, з кожним днем вони хочуть побачити все більше й більше. Зрозуміло, що для цього їм насамперед треба бути більшими на зріст. Але дівчинка, чим більш бачила і узнавала, тим більше всього боялася. Вона хотіла б сховатися від усього, і тому, прийшовши до школи, вже не росла, а навіть трохи зменшувалася.

В ті часи, про які я хочу розповісти, вона була зовсім маленькою дівчинкою і такою тоненькою, що могла завжди заховатися в яку завгодно щілинку.

Як її не годували, як її не лікували від різних хвороб, ніщо не допомагало. Навіть риб'ячий жир не допомагав.

Бідні батько й мати з очей її не спускали, завжди скрізь з нею ходили і все за неї робили, але й вони врешті були в розпачі. Усі діти ростуть, міцніють, а їхня Галя робиться все меншою та меншою.

Настала весна, і вирішили батьки з лікарями відправити Галя в дитячий лісовий табір.

Хоч дуже боялися!

От і поїхала Галя з дітьми.

Але дуже невесело, коли всього страшно.

У річці вона не купалася, бо можна було втопитися, грибів вона не збирала, бо можна було в лісі заблукати, і на гойдалці не гойдалася, бо можна було перекинутися.

Навколо був ліс, і щовечора сонце заходило, щоб було темно й страшно.

А ще в таборі було багато хлопців, і мама казала Галі, щоб з хлопцями вона не гралася, бо вони завжди б'ються. Хлопці, правда, поки що її ні разу не били, але, напевне, тільки тому, що вона з ними не гралася.

І саме в таборі трапилися з нею найбільші неприємності, їхній табір змагався з сусіднім, хто краще, дисциплінованіше та цікавіше проведе похід. Як готувались усі діти! Кожен обрав собі роботу до душі. Були тут розвідники, дослідники-геологи, ботаніки, зоологи, які мусили зібрати різні колекції, квартир'єри — приготувати шатра, куховари — зварити польову кашу і спекти картоплю у вогнищі; був на всякий випадок і загін медсестер і, звичайно, зв'язківці.

От зв'язківця Галю і надіслали під час походу в штаб. Треба було терміново змінити маршрут походу. Але Галя до штабу не добігла, тому що їй страшно було йти лісом, а заховалась неподалечку за стіжком. Поки діти чекали на відповідь, думали й гадали, як бути, сусіди дійшли до привалу першими і поставили свій прапорець. Всі діти сердилися: адже вони старалися, а вона їх підвела.

І ось один хлопчик сказав, що вона не годує чорногузика в живому кутку, коли чергує, бо їй страшно. А потім встала одна дівчинка й сказала, що стрибати вона теж боїться і всього їй страшно і що взагалі її не можна терпіти в таборі — це просто сором усьому таборові!

Тоді встав найстарший у таборі хлопчик, суворо глянув на дівчинку, що говорила перед ним, і сказав, що сором їм усім, якщо вони не виправлять Галю.

А як? Треба усім придумати.

Всі діти задумалися. Думати взагалі важко, особливо влітку, коли біля тебе річка, ліс і волейбольний майданчик. Але всі думали довго-довго, може, цілих двадцять п'ять хвилин. Ні, це зовсім не легко так довго думати, а ще більше нічого не придумати.

Тому обличчя у всіх витягнулися, очі зробилися сонними, всі раптом згадали, що вже пізно і, мабуть, треба сигналити на вечерю.

Раптом встав один хлопчик. Діти ще з школи знали, що він страшний брехун і ніколи йому не вірили, хоча любили слухати його вигадки.

— Ви нічого не придумаєте,— сказав він, махнувши рукою.

— Не давайте йому слова! — заверещала задерикувата дівчинка, що краще всіх стрибала.— Він завжди бреше!

Але всім дітям було цікаво його послухати.

— По-перше,— сказав хлопчик, з погордою дивлячись на дівчинку,— я вже ніколи не брешу. Хто скаже, що я збрехав у цьому місяці, починаючи з дев'ятнадцятого? Отоді, коли вночі гукнув, що лізуть розбійники, і вас усіх побудив?

І всі хлопчики й дівчатка знову замислилися і пригадали, що з дев'ятнадцятого, справді, хлопчик нічого не збрехав. Він зник кудись на три дні. Невідомо, де він був, але коли повернувся, його пізнати не можна було. Він ні разу не збрехав! Правда, іноді він цокав язиком, хитро мружився і казав:

— Я б сказав вам... та нехай уже! — і швидко біг кудись у куток, виймав з кишені блокнот і щось швидко писав.

Задерикувата дівчинка запевняла, що він записує свої брехні, але ж у блокнот ніхто не заглядав, і тому закинути хлопчикові було нічого.

— Я знаю, як її виправити,— сказав хлопчик впевнено.

— Ну, кажи, кажи, швидше! — закричали діти.

— Її треба повести до лікаря!

— Її оглядало вже безліч лікарів,— зауважив найстарший хлопчик.

— Ну хіба ж її треба повести до звичайного лікаря? Я знаю лікаря, який лікує ледарів, заздрих, страхунів...

— А брехунів? — єхидно вставила задерикувата дівчинка.

— І брехунів,— спокійно підтвердив хлопчик і зневажливо подивився на дівчинку.

Дівчинка аж схопилася з місця:

— От бачите, він знову бреше!

— Ви можете самі піти до того лікаря і переконатися, що я кажу правду. А тобі теж слід піти до нього і полікуватися, щоб не задавалася!

Власне, слід було спробувати. І діти вирішили повести Галю до того незвичайного лікаря, що лікував брехунів, ледарів та боягузів.

Лікар був у прекрасному настрої. Як приємно відпочити після цілого місяця важкої роботи!

Він сидів у високому кріслі, витягнувши довгі ноги, і пихкав довгою коричневою сигарою.

Його лікарня була зараз порожня, але не тому, що її, як колись, обминали. Навпаки, багато людей відвідували дивного лікаря, про нього багато писали, і навіть в одній газеті вмістили його портрет. Правда, фотографії лікаря поки що були невдалі, бо жодна з них ще не могла передати, який він насправді високий та гострий.

Усі в місті з захопленням говорили про останні операції хвастунів, у яких навіть рот набув форми літери "я", бо за кожним словом вони казали "я", "я", "я".

Зараз у лікарні була невеличка перерва в роботі.

Раптом хтось постукав у двері.

— Прошу, заходьте! — гукнув лікар.

У кімнату вільно зайшов хлопчик з жвавим веселим обличчям.

Він тягнув за руку перелякану маленьку тоненьку дівчинку.

— Здрастуйте, дорогий докторе! — сказав хлопчик, привітно всміхаючись.— Ви мене не забули? Я лежав у вашій лікарні, і ви лікували мене від брехні.

— Як же, як же, пам'ятаю,— мовив привітно лікар, простягаючи довгу руку хлопчикові.— А ти ж зовсім видужав?

— О, звичайно! — впевнено сказав хлопчик.— Я вже цілий місяць не брешу. Я от привіз до вас дівчинку. Вона така страхуня! Просто самому страшно робиться. Ну, йди, Галю, не бійся, адже я лікувався у цього лікаря, і нічого страшного не було. Ви, будь ласка, вилікуйте її, а то подумують, що я набрехав про вас.

Але Галя глянула на лікаря з гострими вусами і гострими очима, вмить стала ще меншою і раптом зникла в щілинці шафи.

— От бачите,— знизав плечима хлопчик.— Від усього ховається. Ні в яку експедицію ми її не візьмемо нізащо, це вже я вирішив. Вона тільки підведе усіх. Я вже так і повідомив...— раптом хлопчик прикусив язика.— Ну, я йду, мені треба! — сказав він, швидко, на ходу, виймаючи блокнот з олівцем.

— Біжи, біжи,— діловито сказав лікар.— Я з нею переговорю сам. І дивись мені, щоб зовсім видужав!..

Хлопчик вибіг, а лікар обвів гострим поглядом кімнату і витяг дівчинку з щілинки шафи.

— Отак ти думаєш завжди робити? — спитав строго лікар, дивлячись прямо в пологливі Галині очі.— По-перше, мені зовсім не подобається, що ти така маленька. Ти ж навіть у вікно не можеш подивитися! Невже тобі не хочеться бути трохи вищою?

Дівчинка щось зашепотіла, але лікар нічого не почув.

— Що, що? Кажі голосніше.

Лле Галя говорила так само тихо і не наслідувалась підвести голову.

— Я бачу, що з тобою нічого не зробиш,— розвів руками лікар.— В якому ти класі? Га? — Лікар мусив втрое зігнутися, щоб нахилити своє вухо до губ дівчинки.— Га? В четвертому? А в табелі в тебе що? Нічого? Ти боялася відповідати? А з ким ти дружиш? Ні з ким?

Лікар знову сів у крісло і на хвилинку замислився.

— Знаєш, що я тобі пораджу? — сказав він.— От послухай мене уважно. Тобі в нас жити не можна. Ні, ні, звичайно, не можна. Скажи, будь ласка, що ти будеш робити в нашій країні, де ніхто нічого не боїться, де всі між собою друзі? Ну, я розумію, трошки боятися собак. Це б я вилікував за півгодини. Боятися темряви — це теж вилікувати неважко. Боятися контрольних в школі і виступів на зборах — над цим теж можна посидіти. Але ти боїшся усього!

Ні, ні, тобі у нас жити не можна, і як би тебе мама не годувала, ти однаково не виростеш. Краще тобі жити в тому місті, де живуть самі боягузи. Ти не знала? Аякже! Є таке місто, де самі боягузи. Вони злякалися нашого життя, де всі голосно й сміливо розмовляють, і оселилися окремо. У них будинки з товстими стінами і стоять спинами до моря і до сонця, і хоча навколо прекрасні гори й ліси — вони живуть за високими парканами, щоб, бува, чого не трапилося. Вони майже не розмовляють один з одним, або так, як ото ти — пошепки. Сміятися і

голосно співати вони теж не насмілюються, а що, як хтось почує, приїде до них і порушить їхній спокій?

А діти, що там народилися, ніколи нічого й не бачили, крім свого міста. У тому місті не всі тільки такі худі, як ти. Багато з них запливло жиром, бо майже нічого від страху не роблять.

Там саме тобі місце. Принаймні ти будеш товстою і спокійною. Справді,— рішуче закінчив лікар,— я одвезу тебе в місто боягузів!

І враз Галя уявила собі те місто, де живуть самі боягузи за товстими стінами у похмурих будинках з крихітними віконцями, і нічого там не видно. Ні квітів, ні сонця, не чути ані сміху, ані пісень. Їй стало так страшно, як ще ніколи в житті. І від цього вона заговорила так, що її навіть можна було почути:

— Ні, ні я не хочу туди... Ви краще вилікуйте мене, я хочу бути такою, як усі в нас, тут... Я теж боюся тільки собак., і темряви... і вчителя... Я ще боялася чорногуза, так він же міг клюнути... Ще я боялася лазити на трапеції, так можна було впасти. А в річці, мама казала, багато круч... Ви мене вилікуйте, а туди, до боягузів... ні, я не хочу.

Лікар знову замислився.

— Спробую,— пробурмотів він.— У мене є одні ліки. Ти питимеш їх. Можливо, щось вийде, і тобі не доведеться їхати в місто боягузів.

— Ні, ні,— шепотіла Галя,— я не хочу, я боюся туди. Ви мені дайте ліки, обов'язково дайте ліки.

Лікар підійшов до шафи, подивився на безліч скляночок та пляшечок і раптом сплеснув руками:

— Ти подумай, усі ліки вийшли! Що ж мені тепер робити з тобою? — звернувся він до Галі.

— Невже не залишилось ані краплиночки? Невже ви не можете ніде їх дістати? — зашепотіла Галя і подивилася на лікаря такими зворушливими очима, що навіть кам'яне прес-пап'є на столі заворушилося.

— В тім-то й справа, що дістати їх дуже важко. Я зробив ці ліки з дивних, чарівних квітів. Але де ростуть ці квіти? Про це, напевне, знає той льотчик, що привіз мені їх торік. А де він їх зірвав — я не знаю. Він казав тільки, що цвітуть вони дуже короткий час.— Лікар глянув на календар.— Так, ще три дні їм залишилося цвісти. Піди дістань ці квіти, і я вилікую тебе! — раптом звернувся він до Галі.— Я спитаю льотчика, де ростуть вони, а ти піди, швидше і нарви. Без квітів я нічого не зроблю.

— Я піду, звичайно піду,—сказала Галя.— Тільки так страшно йти самій,— додала вона і зітхнула.— Я ніколи навіть до школи не ходила сама...

— Але ж ти підеш по чарівні квіти! — захоплено сказав лікар.— Адже в тебе за кілька днів будуть чарівні квіти, і ти станеш зовсім, зовсім іншою людиною. Ти нічого не боятимешся, з тобою всі дружитимуть, всі тебе любитимуть, бо смілива людина — це найкращий друг. І хіба ти будеш сама? Коли б ти дивилась навколо, а не ховалася від усього, ти б бачила, що живеш у країні, в якій усі — друзі, навіть не знайомі між собою, і всі допоможуть тобі. Якщо ти не хочеш іти — не треба. Може, й справді тобі краще буде в місті боягузів?

— Що ви! Що ви! — затремтіла Галя.— Я піду, я обов'язково піду!

— Тоді не можна гаяти часу! — гаряче сказав лікар.— Зараз я подзвоню льотчикові і спитаю його, де він нарвав цих квітів і як до них дійти.

Але Галя говорила так само тихо і не насмілювалась підвести голову.

— Я бачу, що з тобою нічого не зробиш,— розвів руками лікар.— В якому ти класі? Га? — Лікар мусив втриє зігнути ся, щоб нахилити своє вухо до губ дівчинки.— Га? В четвертому? А в табелі в тебе що? Нічого? Ти боялася відповідати? А з ким ти дружиш? Ні з ким?

Лікар знову сів у крісло і на хвилинку замислився.

— Знаєш, що я тобі пораджу? — сказав він.— От послухай мене уважно. Тобі в нас жити не можна. Ні, ні, звичайно, не можна. Скажи, будь ласка, що ти будеш робити в нашій країні, де ніхто нічого не боїться, де всі між собою друзі? Ну, я розумію, трошки боятися собак. Це б я вилікував за півгодини. Боятися темряви — це теж вилікувати неважко. Боятися контрольних в школі і виступів на зборах — над цим теж можна посидіти. Але ти боїшся усього!

Ні, ні, тобі у нас жити не можна, і як би тебе мама не годувала, ти однаково не виростеш. Краще тобі жити в тому місті, де живуть самі боягузи. Ти не знала? Аякже! Є таке місто, де самі боягузи. Вони злякалися нашого життя, де всі голосно й сміливо розмовляють, і оселилися окремо. У них будинки з товстими стінами і стоять спинами до моря і до сонця, і хоча навколо прекрасні гори й ліси — вони живуть за високими парканами, щоб, бува, чого не трапилося. Вони майже не розмовляють один з одним, або так, як ото ти — пошепки. Сміятися і голосно співати вони теж не насмілюються, а що, як хтось почує, приїде до них і порушить їхній спокій?

А діти, що там народилися, ніколи нічого й не бачили, крім свого міста. У тому місті не всі тільки такі худі, як ти. Багато з них запливло жиром, бо майже нічого від страху не роблять.

Там саме тобі місце. Принаймні ти будеш товстою і спокійною. Справді,— рішуче закінчив лікар,— я одвезу тебе в місто боягузів!

І враз Галя уявила собі те місто, де живуть самі боягузи за товстими стінами у похмурих будинках з крихітними віконцями, і нічого там не видно. Ні квітів, ні сонця, не чути ані сміху, ані пісень. Їй стало так страшно, як ще ніколи в житті. І від цього вона заговорила так, що її навіть можна було почути:

— Ні, ні я не хочу туди... Ви краще вилікуйте мене, я хочу бути такою, як усі в нас, тут... Я теж боюся тільки собак., і темряви... і вчителя... Я ще боялася чорногоуза, так він же міг клюнути... Ще я боялася лазити на трапеції, так можна було впасти. А в річці, мама казала, багато круч... Ви мене вилікуйте, а туди, до боягузів... ні, я не хочу.

Лікар знову замислився.

— Спробую,— пробурмотів він.— У мене є одні ліки. Ти питимеш їх. Можливо, щось вийде, і тобі не доведеться їхати в місто боягузів.

— Ні, ні,— шепотіла Галя,— я не хочу, я боюся туди. Ви мені дайте ліки, обов'язково дайте ліки.

Лікар підійшов до шафи, подивився на безліч скляночок та пляшечок і раптом сплеснув руками:

— Ти подумай, усі ліки вийшли! Що ж мені тепер робити з тобою? — звернувся він до Галі.

— Невже не залишилось ані краплиночки? Невже ви не можете ніде їх дістати? — зашепотіла Галя і подивилася на лікаря такими зворушливими очима, що навіть кам'яне прес-пап'є на столі заворушилося.

— В тім-то й справа, що дістати їх дуже важко. Я зробив ці ліки з дивних, чарівних квітів. Але де ростуть ці квіти? Про це, напевне, знає той льотчик, що привіз мені їх торік. А де він їх зірвав — я не знаю. Він казав

тільки, що цвітуть вони дуже короткий час.— Лікар глянув на календар.— Так, ще три дні їм залишилося цвісти. Піди дістань ці квіти, і я вилікую тебе! — раптом звернувся він до Галі.— Я спитаю льотчика, де ростуть вони, а ти піди швидше і нарви. Без квітів я нічого не зроблю.

— Я піду, звичайно піду,—сказала Галя.— Тільки так страшно йти самій,— додала вона і зітхнула.— Я ніколи навіть до школи не ходила сама...

— Але ж ти підеш по чарівні квіти! — захоплено сказав лікар.— Адже в тебе за кілька днів будуть чарівні квіти, і ти станеш зовсім, зовсім іншою людиною. Ти нічого не боїтимешся, з тобою всі дружитимуть, всі тебе любитимуть, бо смілива людина — це найкращий друг. І хіба ти будеш сама? Коли б ти дивилась навколо, а не ховалася від усього, ти б бачила, що живеш у країні, в якій усі — друзі, навіть не знайомі між собою, і всі допоможуть тобі. Якщо ти не хочеш іти — не треба. Може, й справді тобі краще буде в місті боягузів?

— Що ви! Що ви! — затремтіла Галя.— Я піду, я обов'язково піду!

— Тоді не можна гаяти часу! — гаряче сказав лікар.— Зараз я подзвоню льотчикові і спитаю його, де він нарвав цих квітів і як до них дійти.

Дивний лікар підійшов до телефону і швидко набрав гострим пальцем номер.

— Що? Вилітає? От не щастить нам з тобою сьогодні. Нічого, це ще можна влаштувати,— звернувся він до Галі, повісивши трубку.— Льотчик через двадцять хвилин має відлетіти в далекий рейс. Біжи мерщій на аеродром і спитай у нього, де ростуть квіти. Не барись. Квіти вже швидко пов'януть! Ще три дні їм цвісти! Поспішай! Я вилікую тебе.

Галя, почувавши, що це єдиний її порятунок, зірвалася з місця. Треба застати льотчика, що б там не було! І вона дременула вулицями сонного міста до аеродрому.

Десь з підвороття загарчав на неї великий пес, але дівчинка, не спиняючись, махнула рукою і кинула:

— Нічого, почекай, я вже скоро тебе не боятимуся! Вона й не помічала, що на вулицях темно і нікого

нема.

Великі будинки з ясними ліхтарями вже далеко позаду. От уже приміські парки. Ніби привиди, дивляться на неї темні дерева. Швидше, швидше повз них! От уже поле — чи то туман, чи якісь страшні велетні підводяться тут і там?

Швидше мимо!

Нарешті вже видно — великі крила спочивають, розкинувшись на землі. Десь в кінці поля гуде мотор.

— Ой, швидше! — підганяє себе Галя і біжить щосили на вогник коло останнього літака.

— Почекайте! Почекайте мене! — кричить Галя, але її тихенького голосу не чує льотчик.

Ну от, він зараз полетить, і Галя так і не знає дороги до чарівних квітів, і їй доведеться бігти додому і боятися темної ночі, страшних крил, лютих собак, і, головне, вона назавжди лишиться такою страхунею, і їй можна буде жити тільки в місті боягузів.

— Почекайте, почекайте мене! — крикнула Галя востаннє, схопилася з розбігу за дверці кабіни, стрибнула в літак і раптом літак одірвався від землі. От він набирає висоту, і вони летять, напевне, до місяця або до сонця, а може, до якоїсь незнаної, далекої зірки — все вище, вище та вище...

Галя не може отямитися. Невже це вона сидить в літаку? А літак хитається, коливається. То робиться зовсім темно — це літак входить у грозову хмару, то яскрава блискавка засліплює очі. І так все несподівано, що навіть ніколи подумати, що страшно. Але ж льотчик не знає, що

"Великі очі"

"Чудесна квітка"

вона тут, теж летить, і що їй потрібні квіти. А ці ж квіти цвістимуть лише три дні!

— Куди ви летите? — питає нарешті Галя, та так тихенько, ніби мишеня запищало.

Льотчик повернувся, і невідомо, хто з них більше здивувався.

Перед льотчиком була крихітна, але справжня-справжнісінька дівчинка, а перед Галею — теж дівчина, справжня дівчина, з кучерями, як у всіх дівчат, тільки в шоломі, в окулярах і в шкіряній куртці.

— Як це ти тут опинилася? — сердито спитала дівчина-льотчик.— Що це за пустощі! Це ж не трамвай, на який чіпляються хлопчики! Що я тепер з тобою робитиму?

— Ви мені тільки скажіть* де ростуть чарівні квіти, які ви привозили лікареві,— вибачливо заговорила Галя,— і висадіть мене на землю. Я

сама поспішаю і ще дуже боюся літати на літаках... Ви знаєте отого такого гострого лікаря?

Обличчя у дівчини-льотчика проясніло. Вона усміхнулася.

— Звичайно, знаю,— сказала вона.

— Так скажіть швидше і спустіть мене на землю! — зраділа Галя.—
Адже у мене лише три дні!

— Ні,— сказала з жалем дівчина-льотчик.— Я знаю лікаря, а де ростуть ці квіти — я не знаю. Мені дав їх торік один водолаз. Може, вони ростуть на дні морському? Про це, напевне, він знає. Він побував по всіх морських закутках, і ніщо від нього не сховалося.

— Так спустіть мене швидше на землю! — жалібно заскиглила Галя.
— Я піду до того водолаза. Спустіть мене швидше! Мені ж ніколи, і я боюся!

— Ти хочеш зараз спуститися? — здивувалася дівчина-льотчик.—
Зараз ми пролітаємо над містом боягузів. Невже ти хочеш опинитися там?

— Ні, ні, нізачо! Та що ж мені робити? Тільки три дні цвістимуть квіти!
А завтра рано-ранесенько ви мене спустите?

— Ні,— похитала головою дівчина-льотчик.— Я буду пролітати над чужими, ворожими землями. Якщо ти хочеш там спуститися — тоді інша справа.

Позавтра я знову пролітатиму над нашим південним морем. Я спущу тебе з парашутом, і ти знайдеш там водолаза. Він зараз рятує затоплений літак. Ну, вибирай, що хочеш. А я ще довго не маю права спускатися на землю.

Ах! Усе було так страшно!

Спускатися в місті боягузів — ні, це неможливо. В чужій, ворожій країні? Це ще страшніше й неможливіше.

З парашутом на море? Це теж дуже, дуже страшно! Але треба щось вибрати. І Галя вибрала останнє. Вони летіли далі.

"Ой, як це вона не боїться одна летіти вночі над незнайомими землями? — думала Галя і нишком з захопленням дивилася на дівчину-льотчика.— От коли б у мене були квіти, я б тоді теж полетіла аж до тієї далекої зірки".

Та навіть мріяти про щось не можна було, не тільки розмовляти, бо це зовсім не так легко летіти у крижаному повітрі, боротися з велетенськими лютими хмарами й вітрами. А ще інколи земля, уся величезна кругла земля, з усіма горами, лісами й океанами ніби падала на них. Але дівчина-льотчик сиділа спокійно, наче це була звичайна справа. Ну, а що лишалося робити Галі? Теж тільки сидіти, правда, не дуже-то спокійно, а злякано схопившись ручками за сидіння.

Вже минула ніч, почався ранок. Знову минув день, і друга ніч кінчалася.

"Ще тільки два дні мені лишилося, а я, може, ще дуже далеко від квітів",— подумала Галя. Але летіти вона трошки призвичаїлася, тремтіла менше і навіть дивилася іноді на землю.

— Тепер я тебе можу спустити,— нарешті сказала дівчина-льотчик.— Однаково зі мною летіти далі не можна.

Вона одягла на Галя чудне гумове вбрання, на ноги водяні лижі, прив'язала парашут і наказала вилізти на крило літака.

— От ти й готова,— промовила вона.— Ти мусиш приземлитися.

— Приводнитися,— зі страхом сказала Галя.

— Приводнитися недалеко від того місця, де лежить затоплений літак. Коло літака, напевне, водолаз. Бувай! Ми ще побачимось.

Але Галя стояла і не могла стрибнути. Несподівано дівчина тихенько штовхнула Галю. Галя опинилася в повітрі і полетіла вниз головою, але раптом її щось смикнуло вгору. Над нею розкрився великий червоний зонт, а вона сиділа, ніби в гойдалці, і тихо та плавно спустилася на синє-синє море.

Так кінчилася друга ніч і починався другий день.

* * *

Як у морі знайти дорогу? Чи по тій стежці, що кинув місяць, треба йти та йти, чи по тій хвильці, що жене тихий вітер, чи по зграї рибок, що пливуть по ньому?

Таке велике, таке синє море, і хвилька схожа на хвилю, і не видно берега — ні праворуч, ні ліворуч, ні вперед, ні назад.

Зупинилася посеред моря Галя під блискучим —зонтиком, у морських лижах, як у незграбних калошах на ногах.

З-під зонтика та з калош її майже й не видно. Перелякано озирається навколо Галя.

Сріблясті чайки зашуміли, закигикали, ніби пасма білого шумовиння залітали навколо; чорні гагарки заквирікали; страшні потворні баклани, що летіли цілими зграями поснідати вранці рибою, замахали здивовано

крилами. Чому сьогодні сонце упало в море? І щр від цього буде їм? Чи не розжене воно, бува, риб? І баклани поринули глибоко-глибоко в море і затріпотіли там дужими крилами, щоб налякати риб і спіймати їх.

"Може, то літак шумить?" — подумала Галя. Та всі вони враз вилетіли з рибами в гачкуватих дзьобах.

— Птиці! — Гукнула Галя.— Ви глибоко поринали у воду. Чи не бачили ви літака, що впав у море?

Та баклани летіли зі своєю здобиччю далі, на морські острови, щоб там відпочити.

А над морем підводиться все вище та вище, повільно, ніби важко йому підводитися, велике золотаве сонце. І враз безліч золотих рибок попливло під ногами у Галі, і сама вона бігла по золотих рибках, великих і маленьких.

— Рибки, золоті рибки! — гукнула вона.— Ви бігаєте по всьому морю, чи не бачили ви, де впав літак?

Та то не рибки, то хвильки від сонця зробилися рожево-золоті. І говорили вони "плесь-плесь" — і нічого більше.

Воно, правда, й золоті рибки такі ж німі, як усі риби, так що й вони нічого б їй не сказали.

Навколо Галі попливли якісь кольористі прозорі тарілочки. Он пливе її тарілочка з синім обідочком, а там з зірками, з квітами. Коли Галя схотіла взяти їх у руки, вона почула, що тарілочки слизькі й тремтливі, як холодець.

То були медузи,

— Медузи, медузи! крикнула Галя.— Ви такі легенькі, ви ж буваєте і на самому дні, і на найвищих хвилях. Може, ви бачили, де тут упав літак?

Але ж медузи навіть рота й очей не мали, на них ніхто в морі й уваги не звертав, і вони не звернули ніякої уваги на дівчинку.

Раптом стали збиратися хмари, а хвилі, як швидка гойдалка, загойдали Галя.

'.— Ой, що робити! — затремтіла Галя.— Хвилі занесуть мене хтосьна-куди! Я не встигну нарвати квітів! Треба самій стрибати, а то мене хвилі перекинуть.

Галя квапливо одягла скафандр — водолазну шапочку, вистрибнула з лиж та шубовсть у воду — і опинилася у дивному, великому лісі.

Тьмяні, бліді дерева, кущі, трави з лапатим м'ясистим листям — тільки все ніби за серпанком. Риби плывуть над головою, зовсім, як пташки, літають — тільки співу не чути. Мовчки й зосереджено плывуть риби. Викручуються морські коники. А то якісь кущі з червоними ягідками. Може, зірвати їх по дорозі? Тільки стати на цей сірий камінець, щоб дістати зручніше. Та Галя тільки стала, а камінець як заворушиться, вісім ніг вилізло з нього, і полізла по дну неоковирна, чудна каракатиця. Злякалася Галя і мерщій у другий бік.

Ворушаться морські зірки, причаївся голчастий їжак під велетенськими водоростями, плывуть актинії. Ще страшніше стало Галі.

Раптом виросло перед нею страховище — звір не звір, людина не людина, хоча й на двох ногах, та голова кругла, як куля, два довгих хвости.

Не встигла Галя отямитися, як страховище її хап за руку і тягне за собою.

— Та то ж водолаз! — збагнула Галя.— Невже й у мене отака кумедна голова? — І аж смішно їй стало, а коли смішно — ніколи не страшно.

Хотіла йому розказати, хто вона і звідкіля, та тільки бачила — знизує плечима водолаз, не розуміє, як це опинилася на дні моря така маленька дівчинка.^

Проте він тягне її не нагору, а за собою, по дну моря. Це зовсім не легка прогулянка, по морському дну. З кожним кроком іти все важче й важче. Заважають гострі підводні камені, пливуть великі страшні риби, і ось пропливла з гострим, як меч, носом. Водолаз, швидко схопивши Галю за руку, заховався за камінь.

Він знав тут кожну рибу, і з цією рибою-меч теж був знайомий!

"Тут ще страшніше, ніж літати в повітрі,— подумала Галя.— А він не боїться тому, що все тут знає!"

Ще зробили кілька кроків і підійшли до літака. Вгруз літак одним крилом в піщане дно. Спокійно, як у себе дома, вийняв водолаз з-за пояса інструменти і почав поратися коло літака. Тут уже Галя не витримала, притулилася до його шолома і гукнула щосили:

— А де ростуть ті квіти, що ви дали торік дівчині-льотчику?

— Гай-гай,— усміхнувся водолаз собі в вуса. Тільки Галя, звичайно, цього не бачила, бо він же був у скафандрі. Він голосно крикнув Галі:

— Їх нема на дні морському! Вони ростуть десь високо в горах, там, де живе Людина, що керує вітрами! Якраз над морем в'ється до неї доріжка!

— Так я хочу швидше туди! — закричала розгублено Галя.— Винесіть мене на берег!

— Яка швидка, почекай трошки. Ось я впораюсь з літаком, і нас витягнуть обох — раніше мене не піднімуть. А тебе одну не пущу, бо тебе акула проковтне. Не сумуй, краще допоможи мені.

Що залишилося робити Галі? Краще вже бути тут, коло цього спокійного дядька, ніж потрапити в пащу акули! І вона тримала його інструменти, лазила в літак, щось витягала, щось подавала, поспішала, старалася, бо чим швидше вони закінчать, тим швидше їх піднімуть, а їй теж треба швидше в гори!

Та тут, під водою, не можна було розібрати, чи ще рано, чи пізно. Однаково гойдалася прозора зелена вода — ні темнішало, ні світлішало.

Нарешті, все було готове. Водолаз дав сигнал, і їх потягли нагору.

Ох, яка буря знялася на морі, над їхніми головами, а вони й не знали про це там, на дні. Дули холодні вітри, і море від холоду наче закипіло. Аж білий дим стояв над ним. От вони вже на баркасі.

Баркас приплив до берега, і їх роздягли.

— Ура, ура Г — закричали матроси.— Так от хто допоміг тобі витягти літак! Повеземо дівчинку на наш пароплав, і буде вона морячкою!

Але Галя глянула на розлютоване море, що викидало тисячі рук-хвиль, щоб затопити усі човни й пароплави, і замахали своїми ручками.

— Що ви! Що ви! Щоб я поїхала по такому страшному морю! Я боюся! Я думала, що там, на дні, чарівні квіти.

Мені треба їх дістати, тоді я плаватиму по всіх морях. Ви мене висадіть на берег.

Водолаз усміхнувся і сказав:

— Нічого, хай іде по квіти до Людини, що керує вітрами,— і він висадив Галю на берег.— Дивись, отуди високо в гори треба йти.

Галя подивилася на неприступні стрімкі скелі і пішла до Людини, що керує вітрами і живе високо в горах.

"Ох, це дуже страшно,— думала вона,— але ж у повітрі і під водою було ще страшніше! І назад я вже не буду боятися йти. Треба поспішати, бо вже кінчається другий день".

* # *

Це, справді, було дуже страшно.

Треба було йти вгору густими лісами. Під ногами шаруділи в сухому листі змії,— треба було лізти по деревах, щоб не наступити на них.

А дерева були перевиті тонкими, але міцними, як канати, рослинами-ліанами, і крізь них дуже важко було продиратися.

От ліси закінчилися. Все рідше траплялися коряві сосни, що корінням цупко вхопилися за стрімкі скелі і міцно трималися, незважаючи на вітер, на зливи.

Підйом ставав усе крутішим і важчим, треба було просто лізти рачки. Вітри все дужчали. Тут їм не перешкоджали ліси, і вони кидалися на скелі, зриваючи каміння, і каміння з гуркотом летіло вниз.

— Якою ж мусить бути Людина, що живе найвище у горах і керує цими свавільними вітрами! — жахалася Галя.— Може, вона така ж люта, як і ці вітри? Та однаково треба дійти до неї!

Але ж вона, певно, дужа та смілива, якщо керує ними. Де ж вона живе? Може, десь тут, недалеко?

— Агей! — крикнула Галя.— Де ти, Людино, що керуєш вітрами?

Та вона ж кинула слова на вітер! Вітер полетів і розгубив їх у гуркоті каміння.

Галя збирала всі свої маленькі сили, щоб лізти по каменях, які велетенськими сходами вели вгору. Вузька стежка тулилася до скель, щоб не впасти у прірву, в якій божевільно мчала така ж, як і стежка, вузька-вузька, швидка гірська річка.

Раптом небо зовсім спустилося на гори, і, здалося, всі вершечки гір накрилися величезною сірою ватяною ковдрою. Стало темно, і найдужчий вітер завив так, як сотні вовків у лісі, а грім загуркотів, і гори здригнулися і відповіли луною.

"Зараз буде дощ, треба заховатися",— подумала Галя і за своєю старою звичкою хотіла влізти в щілинку, яку побачила в скелі. Але жах! Вона вже не могла поміститися в ній...

Справді, линув дощ, і блискавка раптово освітила небо й гори. Галя помітила велику скелю, що нависла над стежкою, кинулася туди і там сиділа й тремтіла цілу ніч.

А навколо гуло, гуркотіло, гриміло, ніби сварилися між собою хмари, гори і свавільні вітри.

Отака була третя ніч, остання ніч, коли цвіли чарівні квіти. А Галя була ще далеко від них!

Вранці вона вийшла з своєї схованки. Все спочивало після бурі.

Сиві бороди туманів звисали з гір і ледь коливалися, ніби старі гори зітхали після нічних незгод.

Ах! Іти було ще важче, ніж учора, бо стежка загубилася зовсім. І як обережно треба перелізти через місток над бурхливим водопадом! Він сплетений з гілок і тремтить навіть під Галею, а бризки, що долітають до неї, просто обпікають, такі вони крижано-холодні. Тільки б перейти цей місток! Тільки б перелізти, а там, напевне, легше!

Справді, тільки Галя перелізла через місток, як сонце вже цілком вийшло з-за гір, розійшлися тумани, і на вершинах гір лежить уже не страшна сіра ковдра, а сліпучо-білий-білий сніг, такий блискучий, що на нього так само боляче дивитися, як і на сонце. ,

"Сьогодні останній день цвітуть квіти,— подумала Галя.— Невже я не нарву їх? А як же я повертатимусь тоді додому? Ні, ні, треба швидше йти! Напевне, вже недалеко живе Людина, що керує цими жахливими вітрами. Я нарву багато-багато квітів, я принесу багато квітів лікареві, і він даватиме їх усім, хто хоч трошки боїться. Вже близько. Вчора було ще гірше! Вже близько!"

І тільки вона подумала, що вже близько, і може, дійсно було вже близько, як раптом щось велике, темне, крилате налетіло на неї. То був дужий гірський орел.

— Ой-ой-ой! — закричала Галя.— І ніде сховатися! І нема за що схопитися! Гладкі скелі, і ніде ні деревця! — І несподівано навіть для себе схопилася за міцні крила орла й опинилася у нього на спині. А орел

полетів вище, вище і вище — і скоро Галя, напевне, буде там, де вічні сніги...

...Під нею тонкими струменями з різних гір збираються хмари, спочатку рідкі, прозорі, як найніжніший серпанок, потім все густіші, біліші, як величезні клуби вати, і Галя вже над хмарами... А орел не скидає її і не розриває, і не викльовує очей, а тільки невідомо куди несе. І що лишається Галі, як не міцніше триматися за його пружну шию?

Скільки вони летіли, Галя не знала — може, мить, може, цілу годину. Напевне, в цих диких скелях ніколи ще не бували люди.

Раптом орел повільніше махає крилами і починає спускатися нижче. Галя заплющує очі — оце зараз він приніс її до свого орлиного гнізда і розірве на шматочки...

— Звідки ти, дівчинко? — несподівано чує вона, піднімає її і бачить перед собою невеличкого сивого дідуся, і бачить перед собою невеличку хатинку з високими щоглами, прив'язану до скелі залізними канатами, і орел стоїть поряд, згорнувши крила.

— Я шукаю Людину, що керує вітрами,— лепече вона тихо.— Я хочу нарвати чарівних квітів. Мене послав гострий лікар.

Дід бере Галю на руки, і вона раптом чує, їй дуже-дуже хочеться спати.

— Я так хочу спати,— шепоче вона, ніби просить вибачення.— Я вже стільки не спала: ні на літаку, ні на дні морському, ні в горах... дуже хочу спати. Тільки це ж уже третій, останній день...

Та дідусь несе її в маленьку кімнатку, кладе на ліжко, а сам сідає перед якимось апаратом. І дивне бачить і чує Галя.

Дідусь крутить рукоятку, і в круглих скельцях апарата спалахують вогні, потім вона бачить, як у них тісняться клуби хмар, і дід голосно й чітко говорить:

— Шторм на морі припиниться увечері! Я посилаю південно-західний вітер! Східні пасати уже припинилися!

"Так це він керує вітрами!" — думає Галя, і брівки її здивовано піднімаються, але на півдорозі безсило опускаються, і вона вже спить міцним сном і нічого не бачить і не чує.

* * #

— Так це ви керуєте вітрами? — це перше, що питає Галя, прокинувшись.

— Вони дуже у мене свавільні,— каже старий, хитро примруживши очі.— Я вже знаю всі їхні голоси і пісні і мушу попереджувати людей внизу, в долинах, на морі, скрізь про їхній настрій...

— Але ж це дуже страшно жити тут. Вони, ці ваші вітри, можуть зірвати геть хатинку. Я б боялася...

— Але ж ти добралася до мене!

— Так мені ж потрібні чарівні квіти, щоб ніколи нічого не боятися,— переконано каже Галя.— Якби не квіти, я ніколи не пішла б сюди. От коли я буду сміливою, я приїждитиму до вас у гості. Ах! — раптом схопилася Галя.— Я проспала! Я проспала! Сьогодні останній день цвітуть квіти. Скажіть швидше, де вони ростуть? Ой, уже заходить сонце!..

Старий на мить замислився.

— Сьогодні одцвітають останні гірські фіалки,— сказав він, усміхаючись.— Тобі треба поспішити, щоб нарвати їх. Ось що: мій орел віднесе тебе до них. Його тепер ти вже не боїшся? Не барись! До заходу сонця, може, встигнеш.

І Галя вже спокійно сіла на розумного орла. Виходить, що все на світі можна приручити: і орлів, і вітри, і морські хвилі.

Швидше, швидше, бо вже ховається сонце. Ще кілька хвилин, і знову стане поночі, завують дикі вітри, пов'януть останні чарівні квіти.

Може, то вони на оцій горі?

Але ні, це каміння біліє на мохових скелях. І вже половини сонця не видно.

Може, то вони коло блакитного озерця? Ні, то пташки сіли спочивати на ніч — а вже тільки Край сонця видно з-за гори.

Швидше, швидше, дужий орле, бо кінчається третій день!

Орел змахнув ще сильніше широкими крилами і підлетів ще вище.

І за горою, у високому узгір'ї, відкрилася зелена запашна долина. Вона була ще залита рожевим світлом вечірнього сонячного саява. Над нею лежали сніги, голубіли озера, і між пахучими соковитими травами цвіли чарівні гірські фіалки.

Десь здалека долинув мелодійний дзенькіт, ніби дзвіночки тихо-тихо бриніли. То спускалися з гір отари. Тихо дзюрчали річки, що починалися з вічних снігів, і ледь-ледь плюскотіло блакитне озерце.

Радісна, сама не своя, стрибнула Галя, зірвала білосніжну квітку, піднесла до личка і зачарувалася нею.

Поки зовсім сховалося сонце, вона нарвала цілі купи чарівних квітів...

Закінчився третій день...

Співали гори, річки і сонце — може, то Людина, що керує вітрами, наслала теплих лагідних вітрів? Галя летіла на орлі назад зовсім іншою дорогою. Хоча блищали сніги, та де-не-де виднілися хатинки-станції, проходили люди то на лижах, то з великими альпенштоками — це вони хотіли, напевне, приручити ці дикі гори, щоб ніхто не боявся їх. А коло однієї, трохи більшої хатки, на сніговому майданчику, залитому сонцем, гралися в м'яч хлопчики й дівчатка в трусиках і блакитних майках. То був високогірний табір. Галя підхопила м'яч і кинула його дітям.

— Привіт! — гукнула вона.

— Привіт! Привіт! — закричали діти і замахали руками.— Ми сьогодні вирушаємо брати найвищу гору.

— Не бійтеся! — крикнула Галя і кинула їм білосніжну квітку.

Вони летіли далі, потроху спускаючись все нижче. Де-не-де вони зупинялися, і дівчинка, як весела гірська кізка, стрибала по запашних луках.

— Тепер лети додому, орлику! — сказала вона в долині.— Я встромлю тобі в пера квітку, щоб дідусь знав, що я таки нарвала чарівних квітів, а вниз побіжу сама.

Дівчинка, сміючись, побігла вниз, і всім, хто йшов назустріч, кидала білосніжні квіти. їм же треба було лізти високо в гори, де ще вчора їй було дуже-дуже страшно.

Галя поверталася додому.

Як весело, як радісно стало жити, коли нічого не боїшся! Ах! Тепер вона розкаже всім дітям, голосно розкаже, щоб усі почули, скільки дивного довелося їй побачити і яких сміливих друзів пізнати.

З білих квітів, що залишилися, Галя сплела вінок і наділа на голову.

Вона віддасть їх любому гострому лікареві. Це нічого, що їх мало — їй вистачить!

Вона йшла лісом і співала і сама здивовано прислухалася до свого дзвінкого веселого голосу.

Раптом Галя зупинилася. Край дороги здіймалася висока товста стіна.

"Цікаво подивитися, що там",— подумала Галя. Адже тепер її все цікавило і нічого не було страшно, бо на голові був вінок з чарівних гірських фіалок.

Галя залізла на високе дерево, яке, правда, своїм верхів'ям ледве досягало до кінця стіни. Проте їй було все видно.

Яке страшне, яке дивне місто відкрилося перед дівчинкою.

Там не видно було ні зелені, ні квітів. Маленькі хатки з великими дахами, що насунулися аж на самі підсліпуваті очі-віконця, маленькі дворики з глухими стінами на вулицю.

Сюди давно не заглядало сонце, і навіть вітер намагався обминати це нудне селище, тому рідкі деревця давно-давно посохли і листя їхнє облетіло.

Людей майже не видно було. Зрідка хтось швидко проходив вулицею, а то всі ховалися в своїх хатах, як кроти в норах.

— Та це ж, напевне, місто боягузів! — згадала Галя слова лікаря і хотіла вже злізти і швидше втекти подалі від цього страшного міста. Але в кутку між стінами щось копошилося. Галя придивилася і побачила дітей.

Ой, які страшні, які потворні були ці діти, бо росли без сонця, без свіжого повітря.

Вони боялися глянути в очі старшим, і старші ж привчали їх всього боятися.

— Бідні діти! — стислося серце у Галі.— Невже так і залишаться вони тут і не знатимуть нічого радісного і завжди боятимуться підвести голову?

Ні, соромно піти і не сказати їм ні слова.

— Діти! Доброго ранку! — гукнула Галя дзвінко і кинула їм одну квітку з стіни.

Що сталося з дітьми!

Вони ж ніколи не бачили такої прекрасної квітки, не чули такого свіжого аромату, вони ніколи не бачили такої веселої, чудесної дівчинки.

Діти протягли руки і кричали:

— Дай ще! Іди до нас! Тільки мить вагалася Галя.

"Хіба я не можу? Хіба я боюся?" — подумала вона.

І вона стрибнула з стіни до них. Але з крайнього будинку вибігла людина в довгому чорному вбранні і довгою палицею хотіла відігнати дітей.

— Не бійтеся! Не бійтеся його! — закричала Галя і, зірвавши весь вінок, кинула квіти дітям.

За чорною людиною вибігли ще мешканці страшного міста. Перелякані, вони тягли дітей за собою, але діти

не слухалися їх. Дорослі з люттю виривали квіти і топтали їх.

— Ходімо! Ходімо зі мною! — кричала Галя.— Я відчиню вам ворота. Я вам покажу стільки чудесного! Нічого! Ми нарвемо інших квітів! У нас є ще цікавіше, ніж квіти!

Вона, Галя, сама не знала, що кричала, і дійсно відчинила важкі ворота, і діти побігли за нею, а дорослі стояли остовпівши.

Ця дівчинка з іншого світу була така надзвичайна, до неї страшно було підійти.

І страшно було знову зачинити ворота, і так вони й залишилися розкритими.

А Галя йшла, оточена купою дітей, з щасливими блискучими очима.

— Я покажу вам, як живемо ми,— казала вона,— як у нас весело, і ви вернетеся і ламаєте стіни навколо свого міста і зробите вдома великі вікна!

Вони йшли і співали, і Галя зовсім не звертала уваги на те, що жодної квітки у неї не залишилося.

